

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkíð...

Græna prentsmiðjan
 GUDJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 10. júní 2009 - 23. tölublað - 5. árgangur

Veffang: visir.is - Sími: 512 5000 **visir**

Gylfi Zoëga
 Áætlun AGS
 leið til batans

Skýrsla Viðskiptaráðs
 Hlúa þarf að litlum
 og meðalstórum
 fyrirtækjum

**Guðmundur Arnar
 Guðmundsson**
 Fyrirtæki og
 langtímastefnur

Uggrandi yfir vaxtadegi

Krónan féll um 2,5 prósent þegar verst lét fyrir hádegi í gær og fór gengisvísitalan hæst í tæp 234 stig. Veikingin nam 0,93 prósentum þegar yfir lauk og endaði hún í 232,5 stigum í lok dags, samkvæmt upplýsingum frá gjaldeyrisborði Íslandsbanka.

Væntanlegur vaxtagjalddagi á ríkisbréfum upp á 70 milljarða króna að nafnvirði á föstudag vegur þyngst í falli krónunnar síðustu daga. Reiknað er með um sex milljarða króna ústreymi úr hirslum Seðlabankans í kjölfarið. Erlendir fjárfestar eiga um fimm milljarða og muni á bilinu 2,5 til þrjú milljarða króna fara úr landi.

Áhyggjur af mögulegri veikingu krónunnar vegna gjalddagans eru taldar hafa þrýst á um aukin erlend vörukaup innlendra birgja. Heimildarmenn Markaðarins segja þó almennt lítil viðskipti með krónur á gjaldeyrismarkaði og því þurfi lítið til að hreyfa við gengi krónunnar. Flestir búast við veikingu hennar næstu daga.

- jab

Færeyingar framlengja lán

Færeyyska olíuleitarfélagið Atlantic Petroleum hefur framlengt brúarlán sem var á gjalddaga í lok júlí og desember um eitt ár.

Ekki liggur fyrir um endanlegan gjalddaga á lánunum en það ræðst af því hvort fyrirtækinu takist að endurfjármagna sig þar til gjalddaginn rennur upp eða gefa út nýtt hlutafé.

Haft er eftir Wilhelm Petersen, forstjóra félagsins, í tilkynningu að hann sé ánægður með áfangann enda geri hann fyrirtækinu kleift að halda áfram leit sinni að olíu- og jarðgasi.

- jab

HELST Í ÚTLÖNDUM

Mikið atvinnuleysi | Atvinnuleysi mældist 9,4 prósent í Bandaríkjunum í síðasta mánuði og hefur það ekki verið meira í rúm 25 ár. Bandarískir fjölmiðlar segja sérfræðinga nokkuð samála um að atvinnuleysi hafi náð hámarki vestanhafs. Til samanburðar mældist atvinnuleysi hér 9,1 prósent í apríl.

Botninum náð | Vísbendingar eru um að draga sé úr samdrætti í hagkerfum heimsins, samkvæmt nýjustu hagvísunum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) í apríl. Viðsnúnings gætir í stærstu hagkerfum, svo sem í Kína og Indlandi auk jákvæðari vísbendinga nú en í mars á evrusvæðinu.

Oliuverðið hækkar | Heimsmarkaðsverð á hráolíu hefur hækkað nokkuð jafnt síðasta mánuðinn, fór yfir sjötíu dali á tunnuna í síðustu viku. Þá hafði olíudropinn ekki verið dýrari síðan í fyrrahaust. Bandaríska dagblaðið New York Times hefur eftir hagfræðingum, að verðhækkunin kunni að draga úr bata efnahagslífsins.

Forstjórinn kærður | Bandaríska fjármálaeftirlitið hefur ákært Angelo Mozilo, fyrrverandi forstjóra bandaríska fasteignasjóðsins Countrywide Financial, fyrir grun um brot, svo sem innherjasvik. Countrywide var umsvifamesti íbúðalánveitandi vestanhafs þar til það fór á hliðina haustið 2007.

Metávöxtun var á Tryggingarsjóðnum

Fjárvörslusöfn Tryggingarsjóðs innstæðueigenda uxu um 51,3 prósent í fyrra. MP Banki stýrir helmingi safnsins.

Óli Kristján Ármannsson
 skrifar

„Svona safn á náttúrulega ekki að geta vaxið svona mikið á einu ári og gerir það sjálfsagt aldrei aftur,“ segir Marteinn Breki Helgason, forstöðumaður eignastýringar MP Banka. Hann vísar þar til ársávöxtunar fjárvörslusafna Tryggingarsjóðs innstæðueigenda sem uxu um 51,3 prósent á árinu. Eignir sjóðsins eru að mestu erlendar og skýrir því fall krónunnar breytinguna að stærstum hluta.

Í frammistöðugreiningu Aska Capital á ávöxtun í fjárvörslu fyrir Tryggingarsjóðinn og kynnt var um leið og ársreikningur sjóðsins á föstudag kemur fram að gengisvísitala krónunnar hækkaði um 80,3 prósent í fyrra. Í ársreikningi sjóðsins sem lagður var fram fyrir helgi kemur fram að eignir hans hafi farið úr 8,4 milljörðum króna í árslok 2007 í 16,5 milljarða í lok síðasta árs.

Ávöxtun eignasafna Tryggingarsjóðsins er tvískipt, annars vegar á hendi MP Banka og svo Nýja Kaupþings. Þannig hefur hún verið frá ársbyrjun 2007 þegar MP Banki tók við ávöxtun helmingis eignanna frá Landsbankanum eftir að sjóðurinn hafði óskað eftir tilboðum í verkið. Töluverður munur er á árangri Nýja Kaupþings og MP Banka í eignastýringu fyrir sjóðinn. Sá síðarnefndi er með 8,4 prósentu umframávöxtun á árinu og heildarávöxtun upp á 61,8 prósent. Kaupþing er með neikvæða umframávöxtun um 12,9 prósent og 40,5 prósent ávöxtun síns hluta.

Marteinn segir að eignastýring MP hafi í fyrra brugðist við váboðum og í raun forðast íslenskar eignir, enda hafi legið fyrir að krónan ætti eftir að veikjast og því hagstætt að vera ekki með allar sínar eignir hér. Hann árettar hins vegar að mjög stífar reglur gildi um ávöxtun eigna Tryggingarsjóðsins og miklar kvaðir sem þurfi að uppfylla. Þannig heimilar fjárfestingarstefnan hvorki kaup á innlendum hlutabréfum né skuldabréfum fyrirtækja. Innlend ríkisskuldabréf skulu vera 30 til 75 prósent af eignum sjóðsins, erlend ríkisskuldabréf 15 til 55 prósent og erlend hlutabréf núll til 15 pró-

FRAMMISTÖÐUGREINING ASKA CAPITAL

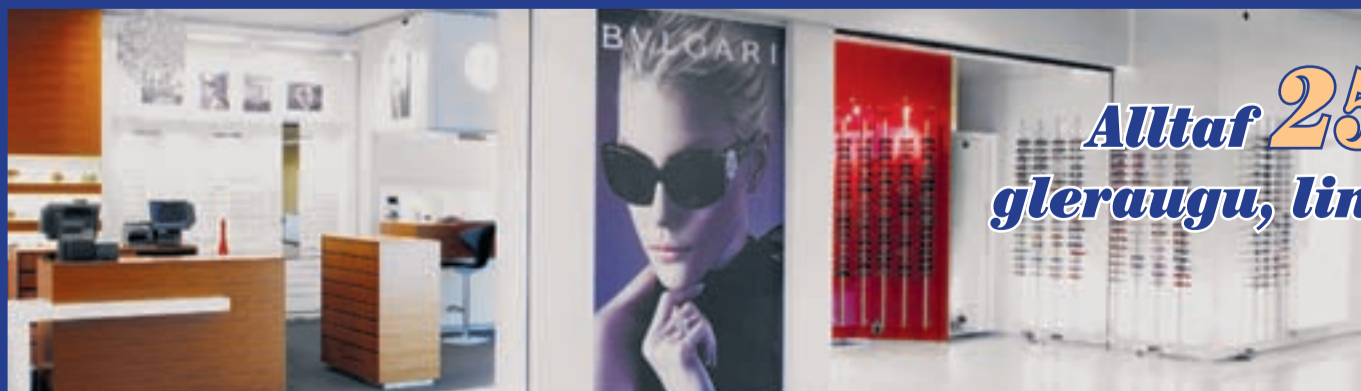
KAUPPING		
Eignir	Ávöxtun 2008	Viðmið
Innlend skuldabréf	24,6%	+7,4%
Erlend skuldabréf	68,1%	-39,7%
Erlend hlutabréf	2,1%	-14,2%
MP BANKI		
Eignir	Ávöxtun 2008	Viðmið
Innlend skuldabréf	24,6%	+7,4%
Erlend skuldabréf	149,6%	+41,7%
Erlend hlutabréf	6,4%	-9,9%

sent. Þá verður vægi ríkisskuldabréfa að vera að minnsta kosti 70 prósent af heildarsafninu. „Við nýttum í rétta átt það svigrúm sem þessi stranga stefna gaf,“ segir Marteinn og kveður MP hafa viljað nýta eins og kostur var heimild til að fjárfesta í erlendum ríkisskuldabréfum. „Annað sem við gerðum var að hafa hlutabréfaeign í algjöru lágmarki og vorum á sama tíma yfirvaktuð í verðtrygðum innlendum ríkisskuldabréfum og líka í erlendum ríkisskuldabréfum,“ segir hann.

Vignir Jónsson, hagfræðingur hjá Aska Capital, segir að þótt nokkru hafi munað á ávöxtun Nýja Kaupþings og MP Banka fyrir Tryggingarsjóðinn í fyrra sé varhugavert að draga of miklar ályktanir af því. „Horfa þarf á lengra tímabil en eitt ár til að bera slíkt saman,“ segir hann, án þess að vilja draga úr því að ávöxtun hafi verið býsna góð hjá Tryggingarsjóðnum í fyrra. „Og má í raun segja að fjárfestingarstefna sjóðsins hafi sannað gildi sitt í fyrra. Þar miðar allt við að sjóðurinn fari í mjög varkárar eignir.“

Eftir samruna við Ráðgjöf og efnahagsspár tóku Aska við því verkefni að vinna með Tryggingarsjóðnum í að móta fjárfestingarstefnu og hafa eftirlit með þeim sem stýra eignum fyrir sjóðinn. „Svo höfum við líka metið tilboð í eignastýringu og slíkt,“ bætir Vignir við.

OPTICAL STUDIO LEIFSSTÖÐ – EINSTÖK SÉRVERSLUN Á FRÍHAFNARSVÆÐI

Alltaf **25%** ódýrari,
 gleraugu, linsur, sólgleraugu

Optical Studio
 FRÍHÖFN LEIFSSTÖÐ

ÁBYRGÐAR- OG ÞJÓNUSTUADILAR: OPTICAL STUDIO SMÁRALIND, OPTICAL STUDIO KEFLAVÍK

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Alfesca	0,0%	0,0%
Bakkavör	0,0%	-54,6%
Eimskipafélagið	0,0%	-20,0%
Föroya Bank	2,9%	1,2%
Icelandair	0,0%	-65,4%
Marel	-13,5%	-29,9%
Össur	0,9%	7,8%

Úrvælsvísitalan OMXI15 269
Úrvælsvísitalan OMXI6 732

*Miðað við gengi í Kauphöll í gær.

Enginn með heimild til krónulána

„Við munum afgreiða heimildirnar eftir því sem ítarlegri gögn skila sér,“ segir Tómas Örn Kristinsson, framkvæmdastjóri peningamálasviðs Seðlabankans.

Seðlabankinn auglýsti snemma í maí eftir því að fyrirtæki láti vita af áhuga sínum vilji þau taka erlend lán í krónum en endurgreiða í erlendum gjaldeyri til sjö ára. Eitt skilyrði Seðlabankans fyrir heimild til lántökunnar, sem yrði í formi skuldabréfaútbods, var að fyrirtækið hafi fyrirsjáanlegar tekjur í erlendum gjaldeyri sem nægi til að standa skil á greiðslu lánsins.

Bréf þessa efnis átti að senda til bankans fyrir 11. maí síðastliðinn.

Að sögn Tómasar bárust Seðlabankanum 54 umsóknir um krónulán sem þessi frá íslenskum fyrirtækjum. Seðlabankinn óskaði eftir ítarlegri upplýsingum frá fyrirtækjunum vegna málsins og sendi forsvarsmönnum þeirra bréf þessa efnis fyrir hálfum mánuði.

Ekkert fyrirtæki hefur sent Seðlabankanum ítarlegri upplýsingar og því enginn kominn með heimild til lántökunnar, að sögn Tómasar.

SEÐLABANKINN Ekkert fyrirtæki er enn komið með heimild til að taka erlend lán í íslenskum krónum. MARKAÐURINN/HEIÐA

Færri taka íbúðalán

Heildarútlán íbúðalánasjóðs námu rúmum 2,5 milljörðum króna í maí, samkvæmt yfirliti sjóðsins. Þetta er ellefu prósent samdráttur á milli mánaða.

Þar af voru rúmum 1,8 milljarðar króna vegna almennra lána og rúmar 700 milljónir vegna leiguíbúðalána. Vanskil íbúðalána námu 800 milljónum króna.

Heildarútlán á fyrstu fimm mánuðum ársins námu tæpum 14,8 milljörðum króna, sem er um 26 prósent samdráttur á milli ára, samkvæmt upplýsingum sjóðsins.

Áreiðanleikamat á virði eigna stendur yfir

Fyrstu samningafundir vegna uppskipta bankanna fóru fram í síðustu viku. Nú er farið yfir gögn.

Yfir stendur áreiðanleikamat þar sem ráðgjafar og kröfuhafar gömlu bankanna hafa aðgang að verðmati eigna og viðskiptaáætlunum bankanna, samkvæmt tilkynningu fjármálaráðuneytisins. Í síðustu viku fóru fram fyrstu samningafundir milli fjármálaráðuneytis fyrir hönd nýju bankanna og skilanevnda gömlu bankanna.

„Á þessum samningafundum voru lagðar fram fjárhagslegar upplýsingar nýju bankanna, þar með taldar tillögur um jöfnun-

argreiðslur milli nýju og gömlu bankanna vegna yfirtekinna eigna og skulda, fjármögnun frá ríkinu og skoðun á verðmati eigna bankanna framkvæmda af Deloitte,“ segir í tilkynningu ráðuneytisins. Áréttað er mikilvægi þess að gætt verði fyllstu sanngirnir í samningaviðræðum við skilanevndir bankanna. „Markmiðið er að ná samkomulagi um jöfnunargreiðslur milli nýju og gömlu bankanna og endurfjármagna nýju bankana á til-
tölulega stuttum tíma.“ - óká

Lettar sveigja frá hrúni

Líkur eru á að ríkisstjórn Lettlands takist að forðast 30 til 50 prósent gengishrun latsins, gjaldmiðils Letta, með tíu prósent niðurskurði í ríkisútgjöldum næstu tvö ár. Þetta segir Beat Sigenthaler, sérfræðingur nýmarkaða hjá TD Securities í London.

Beat bætir við að Evrópusambandið hafi í fyrstu verið andsnúið tillögum stjórnvalda og legið hafi í loftinu að latið yrði jafnvel af tengt evrunni. ESB er nú sagt líklegra til að styðja aðgerðirnar og ekki útilokað að Lettar leiti ásjár Alþjóðagjaldeyrissjóðsins í kjölfarið. Sigenthaler mælir með að fjárfestar sem hafi veðjað á frekari veikingu latsins losi um stöður sínar.

Í HÁDEGINU Í GÆR Gylfi Zoëga prófessor segir umræðu síðustu daga illu heilli hafa snúist um skyndilausnir og skammvinnan ábata í efnahagsmálum fremur en hluti sem skipta máli. Hugmyndir um að festa gengi krónunnar segir hann „bara rugl“ enda eymdir ein sem við tæki eftir að gjaldeyrisforða landsins hefði verið eytt í það. MARKAÐURINN/VILHELM

Áætlun AGS er leiðin til batans

Gylfi Zoëga furðar sig á yfirlýsingum um stýrivexti. Þeir hafi helst áhrif þegar bankakerfið hafi verið reist við.

Óli Kristján Ármannsson
skrifar

„Kostnaður af peningastefnu Seðlabankans er gríðarlegur,“ segir Gylfi Zoëga, prófessor í hagfræði og nefndarmaður í peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands. Hann flutti erindi undir yfirskriftinni „Hvað er Seðlabankinn að hugsa?“ í þéttskipuðum fyrirlestrarsal á háskólatorgi Háskóla Íslands í hádeginu í gær.

Þar kom fram í máli Gylfa að ef reiknað væri með 10 prósent meðalvöxtum á peningaeign útlendinga í landinu þá þýddi það árlegan vaxtakostnað upp á 60 milljarða króna. Slíkt ústreymi fjármagns væri til þess fallið að veikja gengi krónunnar. Til samanturðar benti hann á að verðmæti óunnins sjávaraflla næmi 99 milljörðum króna. Gylfi segir því um „dýrasta slugs Íslands-sögunnar“ að ræða ef dregnar eru lappirnar í endurskipulagningu bankakerfisins og öðrum verkum sem klára þurfi til þess að aðstaður skapist fyrir frekari vaxtalækkun.

Gylfi segir miklu skipta að byggja upp traust á ný á íslenskri efnahagsstjórn, en það verði ekki gert nema með því að sýna umheiminum með gjörðum okkar að hér verði gripið til þeirra sársaukafullu aðhaldsaðgerða sem þörf er á til að treysta stöðir hagkerfisins. Hann blæs á gagnrýni í þá veru að Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn (AGS) ráði hér för og Seðlabankinn hafi „hlýtt“ sjóðnum í síðustu ákvörðun. „Allt er þetta fullorðið fólk,“ segir Gylfi

og bendir á að samið hafi verið við AGS um aðgerðaáætlun þar sem fyrir liggja ákveðin markmið og aðgerðir. „Samkomulagið snýst um að grípa til nauðsynlegra aðgerða,“ segir hann. Vissulega sé hægt að slíta samningnum, en þá verði að liggja fyrir einhver trúverðug áætlun önnur um hvernig landið ætlaði að vinna sig út úr hruninu. „Við veljum hins vegar að fylgja honum vegna þess að þetta er skynsamleg stefna og ekki verði að neyða okkur til neins.“

Gylfi fór svo yfir þá þætti tengda stýrivaxtaákvörðunum sem haft geta áhrif á gengi krónunnar og þætti sem setja þrýsting á gengi hennar. Vexti hér segir hann hins vegar þurfa að vera hærri en annars staðar gerist, meðal annars vegna áhættu sem fjárfestar tengi við landið og til þess að freista þess að fá þá erlendu fjárfesta sem hér eiga þegar peninga til að festa þá í eignum á borð við skuldabréf ríkisins til 10 eða 15 ára. „Veikur gjaldmiðill kallar á hærri vexti,“ segir hann.

Trúverðug stefna í fjármálum ríkisins segir Gylfi hins vegar lykilkátt í að styrkja gengið, enda verði aukið aðhald bæði til að draga hér úr neyslu (sem spari gjaldeyri) og auka traust á efnahagsstjórninni.

Upphlaup yfir lágri lækkun stýrivaxta Seðlabankans í byrjun þessa mánaðar segir Gylfi hins vegar vekja furðu, enda sé hér ekki virkur bankamarkaður. „Stýrivextirnir hafa aðallega framtíðaráhrif þegar bankakerfið kemst í lag,“ segir hann.

Viltu selja í erlendum gjaldmiðli?

Við bjóðum veflausnir og posa í erlendum gjaldmiðlum!

Þú getur selt erlendum ferðamönnum vörur og þjónustu í erlendum gjaldmiðlum* og færð þá gert upp í sama gjaldmiðli.

*EUR, GBP, USD og DKK

Hafðu samband í síma

525 2080

og kynntu þér málið

VALITOR

–Virk miðlun verðmæta

REYKJAVÍK VERSLUNAKFERÐ '08

EGILSTADÍK 2007

VESTMANNAEYJAK '08

AKUREYRI SKÍÐAFERÐ 2009

SKEMMTUM OKKUR INNANLANDS

Ljóslifandi minningar um notalega helgi við lítinn fjörð. Göngutúr út eftir eyrinni. Koss við höfnina. Maður verður betra foreldri af því að komast að heiman af og til. Ekki of langt. En nógu langt.

BÓKAÐU NÚNA Á WWW.FLUGFELAG.IS

FLUGFÉLAG ÍSLANDS

Mikilvægast að hlúa að litlu fyrirtækjunum

Um helmingur vinnandi fólks á Íslandi starfar hjá litlum og meðalstórum fyrirtækjum. Jón Aðalsteinn Bergsveinsson sat málþing Viðskiptaráðs en þar voru menn sammála um að þessi fyrirtæki skiptu gríðarlegu máli fyrir heimilin í landinu og verði að styðja þau og styrkja til að keyra upp úr niðursveiflunni.

„Þegar erfiðleikar líkir þeim sem nú steðja að í íslensku efnahagslífi blasa við, þá eykst hvatinn til að stofna ný, lítil fyrirtæki. Það er líklegt að slíkum fyrirtækjum muni fjölga mjög á næstunni,“ segir Finnur Oddsson, framkvæmdastjóri Viðskiptaráðs.

Viðskiptaráð gaf í síðustu viku út skýrslu um lítil og meðalstór fyrirtæki og blés til málþings í tilefni af því þar sem málið var rætt í þau.

Hafdís Jónsdóttir, formaður Kvenna í atvinnurekstri og einn eigenda líkamsræktarkeðjunnar World Class, stýrði málþinginu. Auk Finns og Eiríks, sem rætt er við hér að neðan, voru á meðal fundargesta þau Bogi Örn Emilsson, framkvæmdastjóri Skjals, og Christina Sommers, formaður Samtaka lítilla og meðalstórra fyrirtækja í Evrópu (e. European Small Business Alliance), sem sem eru ein stærstu og öflugustu samtök smærri fyrirtækja álfunnar.

Sommers kynnti þá vitundarvakningu sem verið hefur á meginlandi Evrópu upp á síðkastið um mikilvægi lítilla og meðalstórra fyrirtækja. Viðkvæðið þar síðustu misseri hefur verið að skoða hvaða áhrif löggjöf og ný reglusetning hefur á lítil og meðalstór fyrirtæki. Reynt sé eftir megni að vernda fyrirtækin og reglum því breytt þeim til handa.

TÍMAMÓTAVERK

Skýrsla Viðskiptaráðs er tímamótaverk en önnur eins könnun hefur aldrei verið gerð hér á landi. Finnur bendir á að vinnuhópur Viðskiptaráðs hafi byrjað að skoða umfang fyrirtækjanna í íslensku efnahagslífi á vordögum í fyrra. Í hópnum voru fulltrúar fyrirtækjanna.

Verkefnið fór hins vegar á ís þegar

RÆÐUMENN ÁSAMT GESTUM MÁLÞINGSINS Skýrsla Viðskiptaráðs er tímamótaverk en önnur eins könnun hefur aldrei verið gerð hér á landi. Finnur Oddsson, framkvæmdastjóri Viðskiptaráðs, segir að næstu skref verði að skoða betur og nánar rekstur lítilla og meðalstórra fyrirtækja.

efnahagslífið fór svo að segja á hliðina í fyrrihaust. „En þetta er yfirborðið, fyrstu skrefin,“ segir Finnur. „Tilgangurinn var að skoða umfang reksturs smárra fyrirtækja, hlutverk þeirra til að búa fólki atvinnu og framlag þeirra til efnahagslífsins almennt,“ segir hann og bendir á að kafað verði dýpra í málið á næstunni þar sem fleiri þættir í rekstrarumhverfi lítilla og meðalstórra fyrirtækja verði skoðaðir.

„Rekstrarumhverfi fyrirtækja hér í víðu samhengi er ekki nógu gott, eiginlega afleitt,“ segir Finnur og bætir við að vextir hafi lengi verið of háir og mikill tími stjórnenda fyrirtækja farið í varnarstöður gegn sveiflum í efnahagslífi-

inu. Smærri fyrirtæki hafa síður tók á því en þau stærri. Kostirnir hafi á móti verið þeir að skattar á fyrirtæki hafi verið lágir. Blíkur séu hins vegar á lofti nú um stundir.

Í skýrslu Viðskiptaráðs kemur fram að 99 prósent fyrirtækja landsins eru lítil og meðalstór og starfsmannafjöldi þeirra er allt frá einum upp í 249 menn. Fyrirtækin eru 25 til 27 þúsund talsins, samkvæmt útreikningum Viðskiptaráðs, sem byggir á gögnum frá Hagstofunni, Eurostat, hagstofu Evrópusambandsins og fleiri aðilum. Langflestir, eða á bilinu 22 til 23 þúsund manns, vinna hjá örfyrirtækjum. Það eru fyrirtæki með allt að tíu starfsmenn.

SKILGREINING FYRIRTÆKJA

Starfsmannafjöldi*	Fyrirtæki
1	Örfyrirtæki
2-9	
10-19	Lítill fyrirtæki
20-49	
50-99	Meðalstór fyrirtæki
100-249	
Fleiri en 249	Stórfyrirtæki

* Samkvæmt flokkun Hagstofunnar

** Samkvæmt skilgreiningu Eurostat, hagstofu Evrópusambandsins

Hagsmunir starfsfólks teknir fram yfir hagsmuni eigenda

Annar stofnenda Kaffitárs segir fyrirtækjum vegna betur þegar stjórnendur geta einbeitt sér að rekstrinum í stað ytri skilyrða.

„Það er mikilvægt fyrir okkur að halda fyrirtækjum gangandi ef rekstrargrundvöllur er fyrir hendi,“ segir Eiríkur Hilmarrson, framkvæmdastjóri Vísindagarða Háskóla Íslands, fyrrverandi aðstoðarhagstofustjóri og einn eigenda Kaffitárs.

Eiríkur hélt erindi um uppbyggingu Kaffitárs á málþingi Viðskiptaráðs en það var í fyrsta sinn í nítján ára sögu fyrirtækisins sem hann gerir slíkt. Það kom til af því einu að eiginkona hans Aðalheiður Héðinsdóttir, framkvæmdastjóri Kaffitárs, var á heimleið frá Gvatemala og gat það ekki.

Eiríkur skrifaði nýverið grein um mikilvægi þess að halda lífi í fyrirtækjum í þeim tilgangi einum að vernda störf. Í greininni, sem hann skrifaði í félagi við Gylfa Dalmann, segir að þótt stór hluti starfa sé lagður niður á hverju ári komi ný í þeirra stað án inngrípa stjórnvalda eða sérstakra aðgerða. Á miklum uppgangstímum og í harkalegri niðursveiflu, líkt og nú, verði óvenjumikil endurnýjun á vinnumarkaði. Hins vegar taki mun lengri tíma

að skapa ný störf með stofnun fyrirtækja en að halda fyrirtækjum á lífi og skapa störf innan þeirra. Í mikilli niðursveiflu þegar gjaldþrot fjölda fyrirtækja blasir við skipti máli að halda lífvænlegum fyrirtækjum gangandi til að koma í veg fyrir enn meira atvinnuleysi og enn dýpri niðursveiflu sem getur endað í langvarandi krepnu.

Eiríkur segir að ekki megi ruglað saman sérhagsmunum eigenda fyrirtækjanna, sem hafi tapað áhættufénu sem þeir lögðu til rekstursins, og hagsmunum starfsmanna – jafnvel almennings.

„Almennt séð í atvinnulífinu er rekstrarreikningur fyrirtækja í góðu lagi. Þótt eigendurnir hafi glatað öllu sínu geta fyrirtækin lifað áfram undir nýjum eigendum. Þannig refsar markaðurinn þeim sem taka of mikla áhættu. Áhættan felst hins vegar í því að búa til ný störf frá grunni,“ segir hann og bendir á að þeir Gylfi áætli að á bilinu átján til 27 þúsund störf verði til í meðalári. Jafn mörg glatast á sama tíma. Endurnýjunin sé því mikil.

Áhættan í slíkri endurnýjun er hins vegar sú að laun í nýjum fyrirtækjum eru iðulega lægri en í fyrirtækjum sem enn eru á lífi og því ekki eins verðmæt. Svo kunni að fara að frumkvöðlar, stofnendur fyrirtækjanna, verði að taka á sig kjaraskerðingu, jafnvel vinna launalaust í einhvern tíma til að koma „barni“ sínu yfir erfiðasta hjallann.

„Ef maður rekur fyrirtæki þar sem hægt er að einbeita sér að kjarnarekstrinum þá vegnar maður betur en ef maður starfar í þannig umhverfi að stöðugt þarf að glíma við erfiðan ytri ramma, svo sem kvöðina að sýna fram á að stjórn fyrirtækisins er með hreint sakavottorð“ segir Eiríkur sem í erindi sínu á föstudag fjallaði um allar þær hindranir og freistingar sem þau Aðalheiður stóðu frammi fyrir á fyrstu árum rekstrarins – og gera enn.

EIRÍKUR HILMARSSON Í meðalári verða til átján til 27 þúsund störf og jafn mörg glatast, segir einn eigenda Kaffitárs og fyrrverandi aðstoðarhagstofustjóri. Hann segir mikilvægt að vernda störf í niðursveiflu.

MARKAÐURINN/RÓSA

Flest fyrirtækja hér, tæplega sextíu prósent allra fyrirtækja sem könnun Viðskiptaráðs nær til, hafa einn starfsmann.

Samkvæmt upplýsingum Hagstofunnar voru stofnuð ríflega 2.500 fyrirtæki á síðasta ári. Síðustu árin hafa að jafnaði í kringum 2.700 fyrirtæki verið nýskráð hér á landi á ári, eða um það bil níu fyrirtæki á hverja þúsund íbúa.

Hjá fyrirtækjunum öllum sem skýrslan nær yfir starfa á bilinu áttatíu til níutíu þúsund manns. Þar af er um helmingurinn hjá örfyrirtækjum.

Þetta er um helmingur alls launafólks á landinu. Samanlagt eru lítil og meðalstór fyrirtæki landsins stærsti vinnuveitandinn hér og burðarás í íslensku atvinnulífi og eru þau afar mikilvæg fyrir heimilin í landinu.

Innan Evrópusambandsins (ESB) starfa um tveir þriðju hlutar launafólks hjá litlum og meðalstórum fyrirtækjum og tæpur þriðjungur hjá stórfyrirtækjum. Um helmingur launafólksins starfar hjá örfyrirtækjum en um fimmjungur hjá litlum fyrirtækjum.

Í skýrslu Viðskiptaráðs er tekið fram, að vægi fyrirtækjanna sé áþekkt því sem gerist hér á landi.

LITLU FYRIRTÆKIN VANMETIN

Finnur segir nokkuð skorta á að framlag lítilla og meðalstórra fyrirtækja í íslensku efnahagslífi sé viðurkennt. Smærri fyrirtæki geti traudla fótáð sig jafn vel og þau stærri í því sveiflukenda umhverfi sem hér hafi verið síðustu ár. Þá þurfi að einfalda reglverk, eftirlitið og allt umhverfi í rekstri svo smærri fyrirtæki fái blómstra, að hans sögn.

Hann segir þróunina þveröfuga og gæti tilhneigingar til að herða reglurnar frekar en hitt. „Hættan er sú að með slíkum hamlandi reglusetningum og lögum hverfi sá vaxtarbroddur sem okkur er nauðsynlegur, ekki síst nú,“ segir Finnur og bendir á mikilvægi þess að þótt íslenskt reglverk sé í alþjóðlegu samhengi verði að forðast að setja hér lög og reglur sem rími betur við rekstur stórfyrirtækja á meginlandi Evrópu. Þá verði enn fremur að treysta gjaldmiðilinn til að gera fyrirtækjarekstur hér lífvænlegan. „Við þurfum á sterkum gjaldmiðli að halda. Án hans þrífst ekkert fyrirtæki á Íslandi,“ segir hann.

Finnur tók undir sjónarmið Christinu Sommers, sem lýsti þrautagöngu sinni sem frumkvöðuls og stofnanda nokkurra lítilla fyrirtækja jafnt í Vestur-Evrópu sem í Eyrstrasaltsríkjum og Suður-Afríku. Hún stóð á stundum frammi fyrir gríðarlegum vandamálum og sat í það minnsta einu sinni uppi skuldum vafin eftir að fyrirtæki hennar og eiginmanns hennar varð gjaldþrota. Í dag starfarhún og maður hennar sem ráðgjafar, þó hvort í sínum geiranum.

LAGT VIÐ HLUSTIR

Sommers sagði löggjafann hafa lengi vel ekki hlustað á þarfir stjórnenda hjá litlum og meðalstórum fyrirtækjum á árum áður. Eftir þolinmóða þrautagöngu hafi málið þokast þeim í hag og beri stjórnvöld víða nú hag þeirra fyrir brjósti, ekki síst eftir að vægi framlags fyrirtækjanna var dregið betur fram í sviðsljósið.

„Það var afar brýnt að leggja við hlustir og heyra sjónarmið lítilla fyrirtækja. Á þeim verðum við að byggja í framtíðinni,“ segir Finnur. Hann telur mjög líklegt að litlum og meðalstórum fyrirtækjum muni fjölga á næstunni. „Við verðum að búa svo um hlutina að lítil fyrirtæki geti dafnað.“

Umsókn um aðild að ESB engin töfralausn

Aðildarviðræður að ESB gætu gert krónuna stöðuga og bætt skilyrði til afnáms hafta.

„Leiðin út úr núverandi efnahagssamdrætti og atvinnuleysi verður ekki bara mörkuð stóru lausnunum sem leysa eiga allan vanda heldur fremur markvissum aðgerðum til að bæta rekstrarskilyrði fyrir þann fjölda fyrirtækja sem getur aukið verðmætasköpun á næstu árum,“ sagði Katrín Júlíusdóttir iðnaðarráðherra.

Hún sagði vandann sem við væri að etja snerta öll fyrirtæki landsins allt frá þeim stærstu til einyrkjanna.

Til viðbótar við fjármálakreppu glími Íslendingar við gjaldeyriskreppu og væri erfitt að beita hefðbundnum aðferðum.

„Íslensk fyrirtæki þurfa að njóta bestu vaxtar- og samkeppnisskilyrða og þar eru hindrunarlaus millirikjaviðskipti og aðgangur að er-

KATRÍN JÚLÍUSDÓTTIR Iðnaðarráðherra segir allar skammtímalausnir út úr kreppunni fela í sér að við lokumst inni í samfélagi hafta og skömtunar.

lendum lánsfjármörkuðum lyklatríði. Allar skammtímalausnir sem fela í sér hættuna á að við lokumst inni í samfélagi hafta og skammtana eru möguleg fátæktargildra til framtíðar,“ sagði ráðherrann. Hún lagði á það mikla áherslu að hingað verði hægt að laða nýja erlenda fjárfestingu, svo sem fyrir nýsköpunarfyrirtækin. Slíkt yrði veruleg lyftistöng fyrir efnahagslífið og geti bætt starfsskilyrði fyrirtækjanna.

Hún sagði enn fremur aðild að Evrópusambandinu enga töfralausn. Samhliða öðrum aðgerðum geti umsókn um aðild hjálpað til, stutt við stöðugleika í gengismálum, lækkað vaxtaálag og bætt skilyrði til afnáms gjaldeyrishafta. „Við munum ekki skapa störfina sem þarf. Við skulum hins vegar vinna hratt að því að skapa skilyrðin,“ sagði ráðherra.

Áhrif háskóla og menntunar á byggðaðróun

Grand Hótel, Reykjavík

24. júní 2009 kl. 9:30 - 16:30

Iðnaðarráðuneytið, Nordregio (Norræna fræðastofnunin í skipulags- og byggðamálum) og Byggðastofnun í samstarfi við Norrænu embættisnefndina efna til ráðstefnu um áhrif háskóla og menntunar á byggðaðróun á Norðurlöndum.

Á ráðstefnunni verður greint frá nýrri rannsókn Nordregio um hlutverk og áhrif svæðisháskóla á nærumhverfið og þróun byggðar.

Lykilspurningar ráðstefnunnar eru:

Hvaða aðstæður þurfa vera til staðar í nærsamfélaginu til þess að svæðisháskóli sé aflvaki efnahags- og félagslegra framfara? Hvert er framtíðarhlutverk og skipulag svæðisháskóla?

Ráðstefnan hefst með ávarpi Katrínar Júlíusdóttur iðnaðarráðherra

Fyrirlesarar

Sigríð Hedin, doktor hjá Nordregio

Eija-Riita Niiniski, framkvæmdastjóri, Oulu Southern Institute Regional Unit við Háskólann Oulu í Finnlandi

Peter Arbo, prófessor við Norwegian College of Fisheries Science við Háskólann í Tromsø í Noregi

Stefanía Steinsdóttir, verkefnisstjóri hjá Atvinnuþróunarfélagi Eyjafjarðar

Steingerður Hreinsdóttir, formaður stjórnar Háskólafélagsins á Suðurlandi

Peter Weiss, forstöðumaður Háskólaseturs Vestfjarða

Rögvaldur Ólafsson, forstöðumaður Stofnunar Fræðasetra Háskóla Íslands

Stjórnandi pallborðs: Ole Damsgaard, forstjóri Nordregio

Ráðstefnustjóri: Sveinn Þorgrímsson, skrifstofustjóri í iðnaðarráðuneytinu.

Tungumál ráðstefnunnar er enska.

Ítarlegri dagskrá og skráning er á heimasíðu Byggðastofnunar

www.byggdastofnun.is

 Byggðastofnun

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

IÐNAÐARRÁÐUNEYTIÐ

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkið...

Sumum er auðveldara að stilla sér upp í hlutverki fórnarlambins en horfast í augu við mistök fortíðar.

Að axla ábyrgð

Óli Kristján Ármannsson

Samkomulag við Breta um lausn Icesave-deilunnar er fagnaðarefni og hluti af úrlausn þeirra mörgu vandamála sem við blasa í endurreisn landsins eftir efnahagshörmungar.

Til eru þeir sem koma til með að vera andsnúnir öllum ákvörðunum sem kunna að vera teknar af hálfu stjórnvalda og öllum samningum sem koma til með að nást. Þeir sem þannig eru þenkjandi hafa alltaf verið til, en mismikið mark á þeim tekið. Núna er jarðvegur frjór fyrir andskota þessa vegna þess hve fólk er reitt og hversu mikil óvissa ríkir um endanlegan kostnað sem á landsmenn á eftir að falla vegna hrungs gjaldmiðilsins og bankakerfisins.

Tilhugsunin um að bera kostnað af áhættusækni, mistökum og mögulega þaðan af verri hegðan í Landsbankanum er vitanlega nóg til að sjóði blóðið í heiðvirðu fólki. Um leið er mikilvægt að ekki gleymist að þetta sama fólk kaus hér yfir sig það stjórnarfar sem gerði bönkunum þetta kleift. Stjórnvöld sem klúðruðu einkavæðingu bankanna á sínum tíma og aðstoðuðu þá við vöxt utan landsteinanna. Stjórnvöld sem stungu höfðinu í sandinn þrátt fyrir fjölda aðvarana um að Seðlabanki Íslands væri ekki starfi sínu vaxinn sem lánveitandi til þrautavara og neituðu að horfast í augu við hversu mikil áhætta væri í því falin að halda hér úti örsmáum og sveifflugjörnum gjaldmiðli. Í þeim efnunum er alveg óhætt að spyrja hvort almannahagur hafi ráðið för eða einhverjir hagsmunir aðrir. Stjórnvöld hafa gerð ítrekuð mistök í hagstjórn, en minna hefur verið um að stjórnmalamenn þurfi í kosningum að sæta ábyrgð gjörða sinna. Einhver vísir var þó að því í síðustu kosningum og aldrei að vita nema enn betur hefði tekist til í þeim efnun hefði meiri tími verið tekinn í að undirbúa kosningar og meira ráðrúm til þess að finna fólk með viti í framboð.

Mistök bankamanna og almennings í að velja sér fólk til stjórnarstarfa breytir því þó ekki að landið hefur undirgengist skuldbindingar á alþjóðavísu. Þannig erum við hluti af innlánsþryggingakerfi Evrópulanda, en því er ætlað að tryggja þeim sem peninga eiga í banka ákveðna lágmarksvernd fari svo að banki fari á hausinn. Fráleitt er að ætla að stilla sér upp í einhverju fórnarlambshlutverki og skæla sig frá ábyrgð sinni eins og alkóhólisti í afneitun þegar illa fer. Halda mætti því fram að hér beri almenningur ábyrgð á hruninu með því að hafa ekki verið nógu duglegur í að sinna lýðræðinu og borgaralegum skyldum með því að taka ábyrga afstöðu til manna og málefna.

Viðbúid er að einhver kostnaður, jafnvel mikill, falli á almenning vegna Icesave. (Þegar er búið að moka út fleiri hundruð milljörðum vegna kostnaðar á öðrum vígstöðvum, svo sem vegna tapaðra endurhverfra lána Seðlabankans til bankakerfisins og í þeirri hæpnu aðgerð að bæta stöðu peningamarkaðssjóða áður en úr þeim var greitt.) Horfast þarf í augu við að óvissa ríki um endanlegan kostnað og láta af því kreppuklámi að ætla sér að allt hljóti að fara á versta veg. Þrotabú Landsbankans á eftir að fá greiðslu vegna yfirfærslu eigna til nýja Landsbankans og á reikningum bankans í Bretlandi eru vænar summur. Samtals líklega yfir helmingi af 660 milljörðum sem bankinn skuldar innstæðueigendum Icesave. Vonandi duga aðrar eignir bankans sem lengst upp í það sem eftir stendur. Það hjálpar hins vegar engum að mála skráttann á vegginn og þaðan af síður að ganga á bak skuldbindingum okkar og snúa baki við alþjóðasamstarfi. Hætt er við að einmanaleg yrði sú eyðimerkurganga og ótrúlegt ábyrgðarleysi þeirra sem ýta undir ranghugmyndir um að þjóðinni farnist best að vera ein á báti í sjálfsþurftarveidum og -búskap.

Mistök bankamanna og almennings í að velja sér fólk til stjórnarstarfa breytir því þó ekki að landið hefur undirgengist skuldbindingar á alþjóðavísu [...] Fráleitt er að ætla að stilla sér upp í einhverju fórnarlambshlutverki og skæla sig frá ábyrgð sinni.

Í BÚÐINNI Greinarhöfundur bendir á að Bandaríkin gangi nú í 23. sinn í gegnum efnahagssamdrátt, að vísa óvenju mikinn og langvinnan. Á tímum sem þessum sé mikilvægt að missa ekki sjónar á langtímamarkmiðum fyrirtækja.

MARKAÐURINN/DANIEL

Fyrirtæki og langtímastefnur

Frá því 1900 hafa Bandaríkin tuttugu og tvisvar sinnum gengið í gegnum efnahagslegan samdrátt. Í dag er það því í tuttugasta og þriðja skiptið sem slíkt gerist þó nú sé hann vissulega óvenjulega djúpur og langur. Neyslumynstur hefur breyst og nú reynir á að fyrirtæki standi við loforðin sín. Neytendur þurfa nú öðrúvísi aðstoð og eru mun viðkvæmari en áður. Seth Godin sagði nýlega: „Viðskiptavinir, starfsmenn og fjárfestar munu minnast þess hvernig þú komst fram við þá þegar tímarnir voru erfiðir, þegar þeir þurftu aðstoð, þegar örlitill stuðningur skipti öllu máli. Enginn man eitt-hvað sérstaklega eftir því hvernig þú komst fram við þá á meðan allt var í blússandi uppsveiflu.“

Það er mikilvægt að hafa þetta í huga því samkvæmt könnunum á meðal markaðsstjóra sem fyrirtækið Spencer Stuart gerði nýlega í Bandaríkjunum vanrækja 55% stefnu fyrirtækja sinna vegna mikillar áherslu á skammtíamarkmið. 80% segja samt fyrirtækin sín í mjög góðu formi til að hefja vöxt að samdrætti loknum og 57% telja 2010 verði mun betra ár en 2009.

Könnunin sýndi að markaðsstjórar eru fastir í niðurskurði og að nær allur fókus er á skammtíamarkmið og að stýra útgjöldum. Tilhneigingin hjá fyrirtækjum í dag er að skera grimmt niður og auðvitað ekki að ástæðulausu. Það er skorið niður þvert yfir og á mörg-

ORD Í BEL

Guðmundur Arnar Guðmundsson markaðsstjóri

um bæjum eru engin horn heilög í þeim efnunum. Þetta er gert þrátt fyrir að of mikill niðurskurður, sérstaklega í sýnilegum þjónustubáttum og minna auglýsingaáreiði, getur verið mjög skadlegur. Fyrirtæki verða því að passa að taka auka kg af rekstrinum án þess að ganga of langt og hætta á að lenda í einskona lysterastoli því þaðan getur verið mjög erfitt að komast aftur. Ef gengið er of langt er nefnilega ólíklegt að fyrirtækjum takist að vaxa aftur eftir kreppu því í hugum neytenda geta vörumerkin þá verið ördin mjög breytt. Það er því eðlilegt að spyrja hvort flestir markaðsstjórar séu ekki að blekkja sjálfan sig þegar þeir segjast vel í stakk búnir til að hefja vöxt aftur að loknum samdrætti ef flestir þeirra hunsa langtímastefnu fyrirtækisins.

Öllum rannsóknum sem hafa verið gerðar á fyrirtækjum sem ganga í gegnum samdrátt ber saman um að þau sem viðhalda sömu fjárfestingu og áður (eða gefa jafnvel í) koma oftar en ekki jafn sterk eða sterkari út úr samdrætti. Michael Mendenhall, markaðsstjóri HP, sagði nýlega í viðtali að það væri að sjálf-sögðu mikilvægt

að bregðast við. Það þyrfti hins vegar að passa að skammtímaágerðir væru í samræmi við langtímastefnu fyrirtækisins. Mendenhall sagði einnig að nú væri mikilvægt að beita viðeigandi taktík til að mæta þessu breytta umhverfi en alls ekki taka U-beygju í stefnu fyrirtækisins eða vanrækja hana. Allir markaðsstjórar sem vanrækja langtímastefnuna eða virða hana að vettugi eiga eftir að lenda í stórkostlegum vandræðum síðar.

Markaðsstjórar þurfa því að passa sig að festast ekki í vörninni heldur verða þeir einnig að hlúa að vörumerkjnum sínum og vinna að vexti. Þeir mega ekki festast í að slökkva elda og láta upp-sagnir og skert fjármagn taka frá sér alla orku og tíma. Nú þarf að finna ný tækifæri, sækja fram og passa að allar aðgerðir séu í takt við stefnu fyrirtækisins. Ímynd fyrirtækja verður til á mörgum árum en getur glatast á örskömmum tíma ef þau fara af leið. Farsælustu fyrirtækin eru vandlát við það hvar þau skera niður. Þau sem hafa staðið samdrátt best af sér eru þau sem skera grimmt niður í bakvinnslu og á öðrum „ósýnilegum stöðum“ ásamt því að fara í grimmar aðgerðir við að auka framleiðni á bak við tjöldin. Þau passa hins vegar að viðskiptavinir þeirra upplifi aldrei né sjái þjónustuna skerðast á nokkurn hátt. Að lokum reyna þau að viðhalda fjárfestingu til markaðsmála ásamt því að stökkva hratt á öll ný tækifæri sem opnast sem eru fjölmörg í jafn miklum breytingum og við upplifum nú!

VIKULEG VEFRÁÐ Í BÓÐI ALLRA ÁTTA

Er vefsíðan þín umhverfisvæn?

Líðan okkar er merkilega oft í samræmi við umhverfið. Okkur líður jafnan vel í fögru og þægilegu umhverfi, þar sem áreiði er lítið og mengunin hverfandi. Svipuð lögmál gilda hvað snertir fyrirtækjavefsíður.

Vefsíður mega ekki vera uppbyggðar á sama hátt og steinsteypugettó, þar sem hver skiki er fullnýttur og ónaudsýnlegu efni hrúgað inn. Niðurstaðan er oftast sú, að gestirnir tynast, lenda í slæmri reynslu af vondum undirsíðum og láta áreiði gagnslausra eða óæskilegra upplýsinga valda sér ama. Þeir forða sér jafnan í burtu og koma aldrei aftur.

Heimasíður eiga að vera eins og fallett sveitaþorp, þar sem öll þjónusta er á sínum stað og kyrrlát náttúran er aldrei langt undan. Gestirnir vilja finna umbeðnar upplýsingar eins fljótt og kostur

Jón Trausti Snorrason framkvæmdastjóri Allra Átta ehf.

www.8.is

er, en ekki láta áreiða sig með óskipulögðu upplýsingaflóði, tilgangslausri grafík, gargandi sértíloðu eða flennistórum fyrirsögnum.

Æskilegt er að hafa dökkan texta á ljósum grunni, bæði vegna útlits og notagildis. Jafnframt skal forðast að hafa skæra liti, nema í áhersluskygni og þá í samræmi við vörumerki fyrirtækisins. Einnig er gott að skilja eftir hvít (auð) svæði til að hvíla lesendur. Þau eru að mörgu leyti eins og græn svæði í borgum – skila ekki beinum arði, en gera gagn fyrir því.

Er vefsíðan þín örugglega umhverfisvæn?

Auglýsingasími

512
5050

– Mest lesið

ÚTGÁFUFLAG: 365 miðlar ehf. RITSTJÓRI: Óli Kr. Ármannsson, olkr@markadurinn.is RITSTJÓRN: Jón Aðalsteinn Bergsveinsson, jonab@markadurinn.is AUGLÝSINGASTJÓRI: Jón Laufdál RITSTJÓRN OG AUGLÝSINGAR: Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík. AÐALSÍMI: 512 5000 SÍMBRÉF: 512 5301 NETFÖNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglysingar@markadurinn.is VEFFANG: www.8.is UMBROT: 365 miðlar ehf. PRENTVINNSLA: Ísafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthúsið ehf. dreifing@posthusid.is Markaðurinn er dreift ókeypis með Frettablaðinu. Markaðurinn áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnaböndum án endurgjalds.

2 SPORT
besta sætið

MAKEDÓNÍA - ÍSLAND

Í DAG KL. 15:45

Í KVÖLD

KL. 19:10 ENGLAND - ANDORRA

KL. 00:45 BRASILÍA - PARAGVÆ

BANKHÓLFID

Hvað gerðist?

Guðni Th. Jóhannesson sagnfræðingur flytur í Háskólanum í dag fyrirlestur með yfirskriftinni „Hvað gerðist eiginlega í bankahruninu?“ Hann fjallar um eigin rannsóknir í nýútkominni bók sinni, Hrunið. Bókin er holl lesning og nauðsynleg hverjum sem þarf að glöggva sig á rás atburða, því ótrúlega hratt vill fenna yfir atganginn. Velt er við steinum bæði í fjármálum og hjá stjórnvöldum. Til dæmis veltir Guðni upp þeirri spurningu hvort stolt ráðamanna hér hafi ráðið því að ekki var leitað aðstoðar alþjóðasamfélagsins fyrr en í algjört óefni var komið og hvort ekki hefði verið réttast að leita strax ásjár hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum eftir hrun bankanna „í stað þess að hikadögum saman“.

Sviðsljóni stolið

Í heimspressunni hefur Lettland nú tekið við þeim vafasama heiðri af Íslandi að vera talið mest plagaða land heims af efnahagsþrengingum vegna fjármálakreppunnar. „Við höldum að Ísland yrði harðast úti í kreppunni, en núna tel ég að Lettland hafi vinninginn. Hrunið er mikið og verður enn meira hjá Lettum.“ hefur danska viðskiptablaðið Børsen eftir Jesper Rangvid, prófessor við Viðskiptaháskóla Kaupmannahafnar (Copenhagen Business School, eða CBS). Meðal annars er horft til 28,7 prósent samdráttar á fyrsta fjórðungi ársins í Lettlandi, meðan samdráttur hér var „bara“ 3,9 prósent, miðað við sama tíma árið áður. Líkt og Íslendingar eru Lettar í stökustu vandræðum með gjaldmiðilinn sinn og eykur það á allan vanda.

Ökupróf

Hermann Guðmundsson, forstjóri N1, átti góðan sprett á hugmyndafundi fyrirtækisins í síðustu viku. Forstjórinn sagði meðal annars að hefðbundinn lærdómur yrði að ganga í endurnýjun lífdaga eigi hann að standast væntingar þeirra sem horfi til framtíðar. Að öðrum kosti sé hætt við að skapandi einstaklingar flosni úr námi og leiti fyrir sér annars staðar. Þetta átti raunar ótrúlega vel við tvo þátttakendur fundarins, Guðjón Mhá Guðjónsson, löngum kenndan við Oz, og Bandaríkjamanninn Jeff Taylor. Taylor lauk háskólanámi í nokkrum sprettum sem stóðu fram að fertugu. Guðjón komst hins vegar ekki lengra en í Versló. Hann á enn eftir að útskrifast, 37 ára gamall. „Það var svo mikið að gera hjá Oz á þessum tíma að síðasta prófið sem ég tók var 'ökuprófið,' sagði frumkvöðullinn.

7,3 milljarða króna afgangur var á vöruskiptum við útlönd í maí samkvæmt nýlega birtum bráðabirgðatölum Hagstofunnar. Á sama tíma í fyrra var vöruskiptajöfnuður neikvæður um tvo og hálfan milljarð króna.

1,0 prósentu stýrivöxtum er viðhaldið í evrulöndum samkvæmt ákvörðun Seðlabanka Evrópu fyrir helgi. Stýrivextir bankans hafa aldrei verið lægri.

37 bankar hafa farið á hausinn í Bandaríkjunum það sem af er ári, en Lincolnwood-smábankanum var lokað um helgina. Í fyrra fóru 25 á hausinn og þrjú árið áður.

Einn gámur Eitt verð

Eikar plastparket
Beyki plastparket

Verð
1.990 kr.
pr. m²

HARÐVIÐARVAL

Krókhálsi 4 | 110 Reykjavík | Sími: 567 1010 | www.parket.is

SAMSUNG CLX-3160FN

SAMSUNG
Á SKRIFSTOFUNA!
FRÁBÆRT FJÖLNOTATÆKI

LITA LASERPRENTARI: Upplausn: 2400 X 600 dpi
SKANNI OG LJÓSRITUN: Upplausn: 600 X 1200 (max 4800 X 4800)
FAXTÆKI: Lesbraði: 3 sek. pr/bls - Númeraminni: 30 beint
ALMENN: Pappirbakki inn/út: 150/100 blgð - Minni: 128 MB
TENING: USB 2.0, Ethernet 10/100BaseTX

TILBOÐSVERÐ: 69.900,-
VERÐ ÁÐUR: 89.900,-

NÝR LITA LASER-PRENTARI

NÝR, NETTUR, HLJÓDLÁTUR OG SKARPUR LASER LITA-PRENTARI

Upplausn: 2400 X 600 dpi
Minni: 32MB
Hljóðmagn: <49dB
Stuðningur: Windows, Mac OS 10.3.x og Linux
Tening: USB 2.0

VERÐ: 45.900,-

NÝTT FJÖLNOTATÆKI

LASER-PRENTARI SKANNI, LJÓSRITUN
Laserprentari: Svart-hvítur
Prenthraði: 18 bls./min.
Skanni og ljósrítun: Upplausn: 600x2400dpi
Stuðningur: Windows, Mac OS, Linux
Tening: USB 2.0

VERÐ: 37.900,-

ORMSSON
SKRIFSTOFUVÖRUR · SÍÐUMÚLA 9 · SÍMI 530 2800